

Strojne zadruge.

Moderno kmetško gospodarstvo nujno rabi stroje. To v in čini danes vsak kmet. Res se ne da vsakega stroja upeljati. Kar lahko sijajno izrabi veleposestnik v ravnem Banatu, nima včasih skoraj nikakega pomena za našega malega kmeta v hribovitih krajih. Toda jasno je, da bo naša kmetija napredovala toliko bolj, kolikor bolj bo skušal večino kmetijskega dela napraviti s pomočjo stroja. Stroj prihrani na času in na močeh in mnogokrat delo tudi boljše izvrši kot ga je mogoče narediti z roko ali preprostimi stari orodjem.

Mnogo strojev pa je, ki jih posamezen kmet ne kupi, ker so predragi. Pri drugih spet nima pomena, da bi ga rabil en sam. Mlatilnica na primer hitro izvrši svoje delo. Nespametno bi bilo, če bi jo kupil prav vsak kmet sam, da mu potem večino leta stoji brez haska. Odtod je prišla misel skupno kupiti in skupno rabiti kmetijske stroje. Nastale so strojne zadruge.

Poudariti moramo, da so se te vrste zadrug splošno obnesle. Treba je, da kmetje enega kraja stopijo skupaj in se domenijo, da hočejo skupno rabiti stroje, treba je, da zložen denar ali si ga skupno izposodijo, pa je podlaga zadruga narejena. Res je treba, da imajo tudi vestnega in spretnega človeka, da stroj vodi in zanj skrbi. Ostalo vodstvo take zadruge je pa lahko. Težave se seveda večkrat pokažejo radi tega, ker mnogi smatrajo skupno stvar za predmet zlorabe. Na svoje zna paziti, skupno hoče le hitro izrabiti. Taki slabi gospodarji, ki prav nič ne gledajo v bodočnost in nimajo nikakega smisla za skupno dobro, se še vedno dobe. Toda splošno so ravno pri strojnih ka-

drugah premnogi poprej malo zavedni kmetje spoznali potrebo skupnosti.

Zakaj pišemo o tem? Slovenija se vedno bolj elektrizira. V nekaj letih bo v vsaki vasi električna sila. Naš kmet mora biti na to pripravljen. Z električno lučjo morajo v vas tudi kmetijski stroji, ki jih elektrika žene. Že danes imamo kraje, kjer bi lahko napravili take strojne zadruge, ker imajo električno moč, a je zavednost premajhna. Takim krajem velja: Vzdromite se in izboljšajte in olajšajte svoje delo. Pa tudi tam, kjer še ni električne sile, zahteva napredek, da mislijo kmetje na skupno delo. Pomagajo si lahko z motorji na bencinski pogon. Za nasvete o ustanovitvi strojne zadruge se morejo od povsod obrniti na Zadržno zvezo v Ljubljani (Dunajska cesta).

Naše kmetijstvo bo vzdržalo nasproti tujemu le, če bo naš kmet v resnici napreden (ne v besedah) in če bo spoznal, da je njegova prihodnost odvisna od skupnega dela in nastopa.

Govorice o združitvi občin.

Po deželi se zopet mnogo govori in oblastvom neprestano prihajajo vprašanja glede združitve občin v večje upravne enote.

O združevanju občin — za in proti — se je mnogo pisalo že neposredno po prevratu in zopet lansko leto. Zato ne bom ponavljal vseh raznih dobrih in slabih, senčnih in solčnih strani tega vprašanja, ki bo gotovo v doglednem času postalo pereče za naše občine. Pereče iz gospodarskih razlogov! Kajti naša mala današnja občina pač gotovo ne bo mogla biti kos vsem gospodarskim in ne upravnim nalogam, s katerimi se obremenjuje

ne morda od leta do leta, marveč od meseca do meseca. — Kako pa naj mala, že sedaj preobremenjena občina s šibko davčno močjo prenaša vsa bremena, ki so se prevalila nanjo?! — Zato se bo treba sprijazniti z mislijo, da do združitve malih in jedva življenja zmožnih občin vsekako pride prej ali slej.

Z a e n k r a t pa — kakor že rečeno — stvar še ni dozorela in do združitve ne pride že jutri. Zato ni treba, da bi se občine že danes razburjale, še manj pa, da bi se po nepotrebnem obračale na oblastva za pojasnila, ki jih le-ta sedaj sploh dajati ne morejo, ker nimajo še sama nikakih navodil odnosno naredb. — Torej le potrpljenje! S tem seveda ni še rečeno, da naj bi občine ne bile čuječe, ker le čuječim se deli pravica.

Na vsak način bo mogoče združevanje občin šele po novem občinskem zakonu. Kako daleč je že vlada z osnutkom tega zakona, ne moremo vedeti.

Interesi poedinih, tudi sosednih občin so v poedinih krajih tako različni, da se združevanje enostavno po zemljevidu seveda ne bo smelo izvrševati. Zato so opravičene prošnje naših občin, da se poprej zaslišijo in se jim dá možnost, da se po svojih zastopstvih izjavijo, kako in s katerimi sosedi naj se združijo v skupno sožitje. — Ni namreč večjega zla nego sta dva razprta soseda, ki se gledata po strani. — Ako mi bo hotelo dati cenjeno uredništvo še nekaj prostora, izpregovorim o priliki o komunalni politiki naše prve samoupravne edinice — občine glede na bremena in dolžnosti, ki jih ima do javnosti po zadnjih zakonskih določbah in ki jih bo zmogla le, če bo imela večji obseg.

Fr. K-n.

Dijak: »Prosim gospod profesor, ako mi poveste, katerega imamo danes?«

Raztresen profesor: »Ne, ne morem, sem pozabil koledar naviti.«

Nizke cene žita in gno'enje z umetnim gnojili.

Današnje stanje žitnih cen, ki so tako nizke kakor že davno ne, povzročajo velike skrbi kmetovalcem posebno v tistih krajih, kjer pridelujejo pšenico in koruzo v velikih množinah za prodajo in je to njihov glavni dohodek. Vsak umni poljedelec je dosedaj skušal dvigniti pridelek svojih njiv, da doseže čimvečji dohodek, zato je tudi precej uporabljal umetna gnojila. Ker je pa njegovo žito tako slabo plačano, se je marsikdo ustrašil izdatkov za umetna gnojila in jih je to spomlad opustil.

To pa nikakor ni pravilno. Dobrim letinam sledijo navadno slabe, nizkim cenam visoke. Če pa kmetovalci ne bodo sedaj spomladi gnojili svojih kultur, tedaj tudi ne morejo pričakovati pridelkov v dobi, ko bodo cene narastle. Prav bo imel tisti poljedelec, ki se ne bo ustrašil trenutnega neugodnega stanja cen, ampak bo še nadalje obdeloval svojo zemljo in gnojil rastlinam ravnotako, kakor v prejšnji dobi ter si za vsak slučaj zagotovil visoke pridelke.

Še na nekaj moramo opozarjati, kar pričakujejo razni narodni ekonomisti. Amerika ima danes toliko žita, da ne ve kam ž njim. To je pa nastalo vsled tega, ker so ameriški farmerji z vsemi silami forsirali kmetijsko produkcijo, da bi na ta način gospodarsko zavojevali ves svet. Ker pa ima danes tudi Evropa vsled par dobrih letin še precej zaloga žita, zato se ameriško žito ne izplača niti vožnje čez morje. Tako je padla ameriška namera v vodo. Danes je Amerika uvidela, da s povišanjem produkcije žita ne doseže tistega, kar je hotela, in zato se je morala odločiti skrčiti svojo produkcijo. Tako se bo predvidoma dogodilo, da bomo v enem letu imeli najbrž mnogo nižji pridelek žita, nego je bil lanski in posledica bo seveda, ponovno dviga-

nje cen, pri čem bodo tudi naši domači pridelki prišli do svoje veljave.

Sedaj prihaja vprašanje, kako se naj naši kmetje ravnaajo v današnji kritični dobi? Je-li je umestno gnojiti danes z umetnimi gnojili? To ni samo umestno, ampak tudi potrebno in koristno, kajti sedaj uporabljena umetna gnojila se bodo jeseni vse-kakor dobro izplačala. Da se z njimi doseže večji pridelek, je sedaj jasno že vsakemu poljedelcu, ki jih je sploh kdaj uporabljal. Če v enem ali drugem primeru morda ni imel uspeha, ni bilo temu krivo gnojilo, ampak neprimeren način uporabe ali kak drugi razlog.

Kako pa naj gnojimo z njimi sedaj spomladi? Pri žitih je itak že znano, da so posebno hvaležna za superfosfat, ki jim ga damo do 300 kg na 1 ha; nadalje potrebujejo dušika, ki ga najhitreje zavžijejo v obliki čilskega solitra: 150 kg na 1 ha. To gnojenje velja ne samo za jara žita, ampak tudi za ozimine, ki so zanj izredno hvaležne. Druga rastlina, ki rabi mnogo hranil, je koruza, pri kateri se močno gnojenje prav dobro izplača. Koruza potrebuje veliko dušika, do 250 kg solitra in mnogo kalija, do 200 kg kalijeve soli, pa tudi superfosfata, do 300 kg na 1 ha. Če-tudi smo pri nas navajeni gnojiti korozi s hlevskim gnojem, vendar se izplača zraven tega tudi še gnojenje z umetnimi gnojili, toliko več pa tedaj, če nam primanjkuje hlevskega gnoja.

Krompir je rastlina, ki rabi zelo mnogo kalija, do 250 kg kalijeve soli, obilo tudi dušika, tudi do 250 kg čilskega solitra na 1 ha. Šele po močnem gnojenju nudi krompir tak pridelek, kakor si ga pri nas želimo. Močno gnojenje vpliva ugodno tudi na kakovost pridelkov.

Pesa je izrazito kalijeva rastlina, obenem pa tudi dušičnata in rabi obe redilne snovi v veliki množini. Čim krepkeje jo z njimi gnojimo, tem večji bo tudi njen pridelek. Navadno

damo na 1 ha 250 kg kalijeve soli in 250 kg čilskega solitra.

V spomladnem času rabijo rastline predvsem mnogo dušičnate hrane, da zamorejo razviti in bujno rasti. Zato pa ni primerno vsako dušičnato gnojilo, ampak samo tisto, ki ga rastline lahko takoj zavžijejo in uporabljajo. Najprikladnejši je v to svrhu čilski soliter, ki vsebuje dušik v obliki soliterne kisline, ki je v vodi lahko topljiva in rastlini takoj užitna. Razentega se lahko trosi vsak čas, tudi po zelenih rastlinah, ter hitro deluje. Ker je njegov učinek tako viden, se je to gnojilo v zadnjih letih pri nas tako razširilo kakor malokatero drugo. Ker ga je tudi povsod dobiti, je omogočeno kmetovalcem, da si ga lahko vsak čas nabavijo in s tem pomagajo vsem mladim rastlinam do razvoja, pa tudi bolnim in šibkim, da si opomorejo.

Huda nadloga.

Sadno drevje ni še ozelenelo, pa se že kaže sovražnik, ki nestrpnost čaka na prvo pašo na nežnem listju. Komaj se brstje napne in se začne kazati sveže zelenje, že se izležejo iz črnih, smolniku podobnih in po mladikah nalepljenih jajčec listne ušice, ki se takoj v gručah zberejo na razprezajočem se brstju. In čim bolj se brstje razvija in čim več je pestrega zelenja, temveč je te gnusne golazni na njem. Pridružijo se ji še mravlje, pa imamo tisto znano prikazen, ki jo mnogi sadjarji še dandanes napačno preso-jajo in tudi vse premalo uvažujejo njeno škodo. Še vedno jih je mnogo, ki pripisujejo vso škodo mravljam, uši pa ne vidijo in ne vedo odkod pridejo na drevje v takih silnih množinah in kako se jih zanesljivo iznebimo.

Kakor se vsakdo lahko sam prepriča, ako natančno opazuje mladiko jablane ali hruške, ki je bila minulo leto ušiva, so se listne ušice miule tople dni že izlegle. V gručah oblegajo brstje in čakajo nadaljnega razvoja. Umevno je, da jim bomo prišli najuspešneje do

živega, ako jih takoj sedaj, preden se začno ploditi, užugamo. Preglejmo torej vse mlajše drevje, zlasti tisto, ki je bilo prošlo leto ušivo in porežimo ter sežgimo vse vrhno brstje, kjer se zbirajo ušice. Ako ne kaže rezati vršičkov, jih pomočimo v 3% raztopino tobačnega izvlečka in mazavega mila. Kjer pa jih niti pomakati ne moremo, pa jih obrizgajmo ali s čopičem pomazimo vršičke z omenjeno tekočino. Pomnimo namreč, da z vsako mušico, ki jo je sedaj pred razplodbo ugonobimo, uničimo na stotisoče ušic, ki bi se razplodile iz vsake prvotne živalce. Vedeti moramo, da je vsaka iz zimskega jajčeca izlezla ušica, samica-jalorodnica, ki rodi brez oplodbe zopet zgolj jalorodne samice. Ta razplodba gre skoro v brezkončnost in čudno ni nič, ako je potem maja in junija meseca mnogo drevja, zlasti mlajšega tako ušivega, da mu skoraj ni rešitve. Komur je torej zdrav in dovoljen razvoj sadnega drevja mari, na noben način ne sme zamuditi te prve prilike za pokončavanje listnih ušic. Sedaj, tale in še prihodnji teden — v mrzlejših krajih tudi še teden kasneje, je pravi čas, da se z vso vnemo in potrebno vztrajnostjo lotimo dela. Trud se nam bo obilo poplačal, ker ne bomo imeli pozneje dosti opraviti z ušicami, sadno drevje nam bo pa z veselo rastjo poplačalo to majhno brig o p r a v e m č a s u.

Raztopino tobačnega izvlečka in mazanega mila naredi takole: V 9 litrih mrzle vode raztopi 30 dkg tobačnega izvlečka, v enem litru vrele vode pa razmoči, da se popolnoma razpusti, 20 dkg mazavega mila. Ko je oboje popolnoma raztopljeno, zlij obe raztopini skupaj in imaš 10 litrov izborno učinkujočega škropila ali mazila za zatiranje listnih ušic, pa tudi gosenic, moljev, stenic in še raznega drugega mrčesa. Kam tobačni izvleček brez mazavega mila ni kaj prida. To naj si zapomnijo vsi tisti sadjarji, ki se jim zdi škoda par dinarjev za milo.

Noben napreden in zaveden sadjar ne bi smel biti brez steklenice tobačnega izvlečka in brez primerne količine mazavega mila. Te dve neogibno potrebni snovi pa si je treba oskrbeti takoj sedaj, ne pa jih šele takrat iskati, ko je že vse drevje ušivo. S

Iv. Benko:

O mlekarstvih centralah.

Končno še nekaj o centralah za prodajo sira; načelno nisem proti takim centralam, mnenja sem pa, da bi bilo začeti s poskusi v malem, pa ne na ta način, da bi centrala sir enostavno odkupila, ampak naj bi ga vzela le v komisijo. (To se pravi, centrala prodaja po ceni, ki jo določi sirarna na račun in nevarnost sirarne, za kar prejme dogovorjene procente.) Na ta način se navajajo velanjene sirane k solidnemu poslovanju, ker ne morejo rizika prevaliti na centralo, na drugi strani pa se navajajo na sodelovanje s to isto centralo, ker prodajne cene še vedno same določajo, dasi se blago nahaja v skladišču centrale.

Kar se tiče organizatoričnega ustroja trgovskih in tehničnih central, je s stališča kmetskega stanu priporočati predvsem zadrugo, ker edino ta oblika mu daje še kolikor toliko jamstva, da bo v vodstvu svojih zadržnih central tudi primerno zastopan. Sploh je le ta poslednja zahteva bistvenega pomena, če govorimo o ustroju teh central.

Poleg sodelovanja širokih krogov mlečnih producentov je nedvomno največje važnosti vprašanje njih vodstva. Naj v tej zvezi povem zanimiv dogodek: Ko sem si ogledoval ogromne zgradbe in zaloge že omenjenega skladišča v Leeuwardenu, mi je generalni ravnatelj tega podjetja izjavil, da je svoječasno sam veliko sira izdelal. Iz mlekarkega praktika je torej mogel postati generalni ravnatelj podjetja, katerega letni promet gre v stotine milijonov.

Pri nas pa so, kakor se zdi, strokovne moči predvideno zgolj za štafažo različnih »tudi« strokovnjakov in »organizatorjev«, tako v malih kot v velikih obratih. Pa sem vendar absolutno prepričan, da se bo mlekarški strokovnjak polagoma gotovo vpeljal v trgovino, trgovce pa v mlekarstvo stroko nikoli. Ako bi hotel to doseči, bi moral vsaj za nekaj časa nehati biti trgovec in postati praktični delavec, česar pa — v naših razmerah vsaj — nobeden ne bo storil.

Svoja izvajanja zaključujem s konkretno zahtevo. Potrebujemo takih mlekarških zadrug, ki ne bodo potrebovale tehničnih central, od trgovskih central pa tiste, ki so nam potrebne, in take, da jim bo kmet lahko zaupal, in bodo tudi ljudje od stroke imeli kaj besede pri njih.

Denar.

g Vrednost denarja dne 8. aprila. Denar v Curihu je stalno na višini 9.1275 centimov. Ker je na ljubljanski denarni borzi povpraševanje po tujih devizah v zadnji dobi precej živahno, so se tudi v ceni nekoliko nategnile. Zahtevajo se predvsem Curih, Praga, London, Trst. V splošnem je pa promet v primeri z lanskim v tej dobi nekoliko manjši, ker je lesna kupčija mrtva. Zanimanje je le za trame, za drugi les manje, zato so cene tudi nizke. To vpliva tudi na delovanje borzo: — Tuje devize se plačujejo po teh-le cenah: 1 angleški funt 25.37 Din, 1 ameriški dolar 56.50 Din, 1 holandski goldinar 22.73 Din, 1 nemški marka 13.52 Din, 1 švicarski frank 10.97 Din, 1 madžarski pengó 9.89 Din, 1 avstrijski šiling 7.98 Din, 1 belgijski belgijski frank 7.90 Din, 1 italijanska lira 2.97 Din, 1 francoski frank 2.22 Din, 1 češka kr. 1.68 Din.

Cene.

g Velikoprodaja soli v Ljubljani. S 1. aprilom je v Ljubljani prenehala prodaja soli potom monopolskih skladišč. S tem dnevom so zakupci veleprodaje otvorili svoja skladišča in so poobla-

ščeni maloprodajalci obvezani nabavljati si sol edino od teh veleprodaj. Nabavljanje soli od katerekoli druge strani je kaznivo. Cene monopolne soli ostanejo enake kakor dosedaj.

g Povišana uvozna carina na kavo in čaj. Z veljavnostjo od 1. aprila se je zvišala uvozna carina na sirovo kavo od 80 na 140, na praženo in zmleto kavo od 180 na 200, na sirovo kavo v lupinah in na kavine lupine od 50 na 90 ter na čaj od 120, odnosno 150 na 240 zlatih dinarjev na 100 kg. Vsak zlati dinar velja 11 papirnatih Din. — Vse zaloge kave in čaja nad 5 kg so se morale do 8. t. m. prijaviti najbližjemu oddelku finančne kontrole, ki bo določil povišek uvozne carine, ki se je moral v roku treh dni plačati pristojni davčni upravi. — Ta povišek znaša pri kavi 6.60 Din, pri čaju pa 13.20 Din pri kg.

g Znižana uvozna carina na galico.

Na podlagi sklepa ministrskega sveta je finančni minister z veljavnostjo od 28. marca znižal minimalno stopnjo uvozne carine na modro galico od 12 na 9 zlatih Din za 100 kg. To znižanje ostane v veljavi do konca junija t. l. — To znižanje znaša na 1 kg modre galice 33 para (lani je znašalo 66 para). Ker je letos modra galica še nekoliko dražja od lanske, bo to še bolj vplivalo na podražitev tega, za vinogradnike nujno potrebnega sredstva.

g Ljubljanska blagovna borza. Položaj v žitni kupčiji je miren. Ponudba v blagu je slaba, pa tudi povpraševanja ni. Baška pšenica stane sedaj 205 Din, težja do 210 Din, potiska brez primesi 215—217 Din za 100 kg. — Na ljubljanski borzi pa je bilo le malo kupčije. Tu označene cene se nanašajo samo na ponudbe za blago v vagonih, postavljeno na vsako slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh, množina 100 kg: baška pšenica 80 kg težka 260—262.50 Din, 78 kg težka po 255—257.50 Din, 77 kg po 250—252.50 Din. Koruza baška, času primerno suha po 147.50—150 Din, za april po 152.50—155 Din. Oves baški, navadna tarifa po 195—197.50 Din; ječmen baški 63/64 kg težak po

po 167.50—170 Din. Moka »Og« fr. Ljubljana po 405—410 Din. Rž baška 72/73 kkg mlevska tarifa po 202.50—205 Din.

g **Žitno tržišče.** Svetovni trg se glede žitnih cen še ni pomiril. Valovanje traja dalje in položaj je nejasen. Pri nas so se pa cene nekoliko zboljšale ne samo pri pšenici, ampak tudi pri koruzi. Ostala krmila so pa zelo nizka v ceni. Izredno zanimiv je položaj pri moki. Pomanjkanje pšenične moke ničle je vseobče in ponudb je malo, nasprotno pa je krušnih mok v obilici, povpraševanje po njih pa zelo majhno. Ta pojav ni zdrav in kaže precejšnjo razvajenost tudi preprostega ljudstva v kruhu. Črn oziroma temnejši kruh je vsekakor bolj redilen nego popolnoma beli, ki vsebuje le malo beljakovin in malo vitaminov.

g **Tržišče z jajci.** V zadnji dobi je opaziti živahnije povpraševanje po jajcih, kar je tudi v zvezi z bližajočimi se velikonočnimi prazniki. Zato tudi plačujejo izvozne tvrdke blago po 75 do 80 para komad. Tudi v inozemstvu je opaziti oživitve te kupčije in nekoliko boljše cene. — Anglija je izdala odredbo, po kateri se smejo uvažati jajca le, ako je vsako jajce označeno z izvorom in sicer z napsiom, žigom ali etiketo.

g **Kupčija s fižolom.** Današnje cene fižolu so sledeče: **nizke vrste:** prepelica, mandalon, ribničan in zeleni kratki fižol 4 Din za kg, zeleni okrogli 3.75 Din, beli drobni ali fižolica 5 Din; **visoke vrste:** Cipro rjavi in črni češnjavec 5.50 Din, koks visoki, veliki 4.75 Din, češnjavec okrogli rdeči 4 Din. — Ker je večina fižola, ki ga pridelamo pri nas, določena za izvoz, moramo saditi predvsem takega, ki se v inozemstvu išče in dobro plača. Tu navedene vrste so najbolj poznane in gredo dobro v denar, seve le v vagonskih množinah. Zato bi posamezni okrajai saditi samo po par vrst, ampak teh v zadostni množini, da se lahko nalože vagoni. Samo tako blago ima primerno ceno.

g **Poročilo o dražbi koč divjadi dne 25. in 26. marca 1930 v Ljub-**

ljani. Zaloga blaga je bila srednja, v celem je bilo 566 lozov. Kakovost blaga deloma dobra, večinoma pa slaba, čemur je vzrok letošnja mila zima. Zanimanje je bilo samo za dobro blago, del slabše kakovosti v lisicah in kunah je bil sploh neprodan. Poleg domačih kupcev so bili tudi kupci iz Avstrije, Nemčije in Italije. Podrobna prodaja je bila malenkostna. Na dražbi pa so bile cene sledeče: Kune zlatice Din 980—1130, kune belice 800—900, kune belice glave 1000, veverice zimske 4, lisice poljske 230—370, lisice gorske 350—510, lisice gorske glave 700, jazbeci 52—78, dihurji 150—185, podlasice bele 50—56, podlasice rujave 7—8, mačke domače 10, mačke divje 160—170, vidre 850—900, volkovi 240—260, Srne 15, zajci domači 2.80, zajci divji 15.50—16.50, polhi in krti, za katere je bilo sploh zelo malo zanimanja, Din 2—3.

Živina.

g **Ljubljanski živinski sejem 2. t. m.** Na ta sejm je bilo priganih: 227 konj, 56 volov, 56 krav, 12 telet in 269 prašičkov za rejo. Prodanih: 78 konj, 30 volov, 27 krav, 10 telet in 257 prašičkov. Sejem je bil dobro obiskan in tudi kupčija je bila precej živahna. Zlasti je bilo precej prašičkov, ki so bili skoraj vsi prodani. Manj zanimanja je bilo za konje. Cene volov so se napram zadnjemu sejmu dvignile za 25—50 par pri kg. Za kg žive teže so plačevali: voli prvovrstni 10.25 Din, poldebeli 9.50 Din, vprežni 8.50 Din, krave debele 5—7 Din, krave klobasarice 4—5 Din, teleta 14—15 Din, konji po kakovosti in starosti 400—5000 Din, prašički za rejo pa po kakovosti in velikosti 200—400 Din za komad.

g **Mariborski živinski sejem.** Dogon je znašal: 16 konj, 15 bikov, 141 volov, 240 krav, 11 telet, skupaj 436 glav. Prodanih pa je bilo 246 glav, od teh 11 v Avstrijo. Cene so bile: voli 6.50—9 Din, biki za klanje 7.50—8.50 Din, krave debele 4.25—8 Din, mlada živina 7

do 9,50 Din, telefa 12—13 Din, vse za kg žive teže. Meso volovsko I. II. 16 do 20 Din, biki, krave, telice 10—14 Din, telečje I. II. 16—25 Din, svinjsko meso sveže 15—28 Din za kg.

g **Mariborski prašičji sejem.** Dogon 261 prašičev. Cene za komad: mladi prašički 5—6 tednov stari 150—200 Din, 7—9 tednov stari 250—300 Din, 3—4 mesece 400—450 Din, 5—7 mesecev 500—550 Din, 8—10 mesecev 650—950 Din, 1 leto 1100—2000 Din. 1 kg žive teče 10—13 Din, mrtve teže 16—17 Din. Prodanih 164 komadov.

Izvoz in uvoz.

g **Izvoz v februarju.** Izvoz februarja kaže napram prejšnjim mesecem precejnje nazadovanje, četudi je napram lanskemu februarju mnogo večji. Vsega smo letos v februarju izvozili 341.280 ton (po 1000 kg) (lani 246.709) v vrednosti 480.8 milijona Din napram 385.1 milijona Din v februarju preteklega leta. — Glavni predmeti izvoza so bili koruza (40.3 milijona Din), konoplja 8.4, konji 5.2, goveda 25.4, prašiči 17.4, meso sveže 16.8, jajca 39.8. sirove kože 5.3, divje kože 4.4, gradbeni les 81.3, drva 4.1, hrastovi pragovi 9.3, izdelki iz lesa 6.4, baker 50, izkoppine 32. Napram prejšnjim mesecem opažamo nazadovanje izvoza v gradbenem lesu, drveh, žitu in mesu. — V prvih dveh mesecih t. l. smo izvozili za 1097 milijonov Din napram 810.8 milijona Din v odgovarajočem razdobju preteklega leta.

Razno.

g **Važne gospodarske knjige.** Noben izdatek ne bi smel biti prevelik za lepo, poučno knjigo — temmanj za naprednega gospodarja, ki stremi po čimvečjem dobičkanosnim razširjenjem svojega gospodarstva. Iz dobre knjige bo črpal koristne nasvete strokovnjakov in jih skušal uveljaviti pri gospodarstvu. Z bližajočo pomladjo se začenjajo tudi razna dela po vrtovih, sadovnjakih, čebelarstvu itd. Evo nekaj poučno strokovnih knjig, brez ka-

terih ne bi smel biti noben gospodar: **Domači vrt**, praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Spisal Martin Humek, vezan Din 40.—; **Praktični sadjar**, zbirka najvažnejših in najpotrebnejših sadjarskih naukov za praktične sadjarje, vezan Din 80; **Žnideršič: Naš panj**, opis in praktičen navod, kako čebelarimo v njem, broširan Din 35.—, vezan Din 40.—; **Nauk o čebelarstvu z dodatkom Albertijev-Žnideršičev panj**, priredil Anton Janša, Din 24.—; **Reja domačih zajcev**, sestavil Štefan Voszka, 10.—dinarjev; **Perotninarstvo**, nauk kako vzgajamo, gojimo in negujemo domačo kuretino, sestavil A. Slivnik. Din 40, vezan Din 50. — Te knjige se naročajo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

g **Dovoljenje točilnih obratov.** Finančna direkcija v Ljubljani javlja, da morajo vsi, ki nameravajo otvoriti kak točilni obrat: gostilno, krčmo, restavracijo, delikatesno trgovino, vinotoč pod vejo, priložnostno točenje itd. naj vložijo od sedaj naprej svoje prošnje, opremljene z vsemi listinami in drugimi potrdili, ki jih zahteva pravilnik o gostilnih, pri onem oddelku finančne kontrole, v čegar okolišu se naj točenje vrši. Ta bo prošnjo pregledal in jo nemudoma predložil finančni kontroli v Ljubljani v odločitev. Finančna direkcija bo še istega dne rešila te prošnje, toda le tedaj, če bodo popolnoma opremljene z vsemi potrebnimi potrdili.

g **Spremembe trošarinskega zakona.** Izvozna premija na vino se povisa od 40 na 100 Din od hl in uvedena izvozna premija na vinski mošt v višini 50 Din od hl. Nadalje se dovoljujejo trošarinska shranišča trgovcem in točilcem ne glede na višino letno plačane trošarine. — Znižala se je tudi trošarina na žganje od vina, vinskega mošta in vinskih tropin in sicer od 23 na 14 Dir za hektolitersko stopnjo, tako da se trošarina na vinski destilat izenači s trošarino na žganje. — Izvozne premije za žganje veljajo sedaj tudi za vinski

destilat, ki pa mora imeti 40 do 50 odstotkov alkohola.

g **Občinski kmetijski skladi odloženi.** Člen 54. finančnega zakona za leto 1930-31 določa, da se izvršitev določb §§ 43., 46. in 47. zakona o pospeševanju kmetijstva odlaga do 1. aprila 1932 in sicer v kolikor se ta določila nanašajo na občinske kmetijske fondе. — S tem je delovanje na pospeševanju kmetijstva za dve leti ukinjeno. Tudi srezki kmetijski odbori brez sredstev ne bodo mogli delovati.

g **Dobički naše sladkorne industrije.** Velikobečkerečka tvornica sladkorja je imela zadnje dni svoj občni zbor, kateremu je bila predložena bilanca za poslovno leto 1929. Družba je imela lani pri 36 milijonih Din delniške glavnice in 15.8 milijona rezerv nič manj nego 21.9 milij. Din čistega dobička, napram 20.7 in 19.4 milijona Din v predhodnih letih. Vojvodinski kmetovalci pa opuščajo saditev sladkorne pese, ker jim jo tovarne plačujejo tako slabo, da se jim delo niti ne izplača.

Za smeh.

Francek in papagaj. Teta: »Francek, gotovo učiš ti papagaja govoriti tako grde besede?« — Francek: »To pa že ni res, teta! Jaz mu samo pripovedujem, katerih besedi se ne sme naučiti!«

*

Profesor: »Ako bi zasledili, da iz te ali one sobe prihaja duh po plinu, kakšne korake boste napravili?«

Študent: »Hitre.«

*

Mlinar: »Zakaj pa ne delaš več pri Strugarju?«

Brinar: »Zato, ker je nekaj napravil z menoj, kar mi ne ugaja.«

Mlinar: »Kaj pa takega?«

Brinar: »Spodil me je.«

*

Ona: »Ljubček moj dragi, kako si mogel živeti brez mene?«

On: »Ceneje.«

Pepček: »Mama, zakaj pa so zvezdice?«

Mama: »Vsaka zvezda je svet zase.«

Pepček: »Hm. Jaz sem pa mislil, da so to luknjice v nebo, da more dež padati skozi nje.«

*

Katehet: »No, Tomažek, povej mi, katerega leta je bil rojen naš ljubljanski gospod knezoškof.«

Katehet: »Tega pa res ne vem.«

Katehet: »Ali nisi čital, škof Jeglič rojen 1850?«

Tomažek: »Sem mislil, da je to njegova telefonska številka.«

*

Matjan: »Moj vajenec vedno žvižga, kadar dela.«

Fabjan: »Vesel bodi, moj pa samo žvižga.«

*

Franca s Hriba: »Tole mažo za shušanje sem pri vas kupila, ko sem bila zadnjikrat tu. Pa je zanič.«

Lekarnar: »Zakaj naj bi bilo to mazilo slabo?«

Franca: »Štiri tedne sem si mazala noge, pa niso še nič manjše.«

*

Tipkarica neke železniške direkcije je imela posebno nesrečen dan, poln napak. Ravnatelj ji je diktiral: Postajenačelniki morajo svoje podrejene uslužbence podučiti, da ne bodo pozno prihajali v službo. Tipkarica pa je iz tega napravila tole: Postajenačelniki morajo svoje rejene uslužbence podušiti, da ne bodo pozno prihajali v službo.

*

Neki Indijanec je postal katoliški misijonar in nekoč je hotel svojim rojakom dopovedati, kako je v peklju.

»Ali ste že kdaj videli, kako je raztopljeno železo teklo iz peči?«

Okoli stoječi so pritrdili vprašanju.

»Vidite,« je nadaljeval misijonar, »tako stvar imajo v peklju za sladole.«